

TURINYS

Straipsniai ir pranešimai

R. Volkaitė - Kulikauskienė. Enkolpionas iš Maišagalos piliakalnio (su reziumė rusų kalba)	5
Z. Kiaupia. Vaito rinkimas Kauno magistrate (XVI—XVIII a.) (su reziumė rusų kalba)	13
E. Gorodeckas. Didžiojo kunigaikščio valstiecių ir šlektos ginčai dėl žemės valakų reformos metu (su reziumė rusų kalba)	19
V. Merkys. Rusijos Mokslo akademija ir lietuvių spauda 1865—1904 m. (su reziumė rusų kalba)	33
A. Daniilavskas. Kauno darbininkų mityba 1940—1970 metais (Etnografinių tyrimų medžiaga) (su reziumė rusų kalba)	49
S. Jegelavičius. Archyvų pertvarkymas Tarybų Lietuvoje 1940—1941 metais (su reziumė rusų kalba)	61
K. Surllys. Socializmo kūrimo dėsningumai ir jų pasireiškimo specifika Tarybų Lietuvoje (su reziumė rusų kalba)	73
N. Kastanavskaitė. Lietuvos TSR kaimo gyventojų išsimokslinimo kilimas išsiyvčiuojuose socialistinėje visuomenėje (1959—1970 m.) (su reziumė rusų kalba)	91

Publikacijos

I. Petrauskienė. Dėl medicinos ir teisės katedrų įsteigimo Vilniaus akademijoje XVII a. pradžioje	101
B. Vaitkevičius. Vokietijos generalinio įgaliotinio Lietuvai memorandumas apie politinį darbą 1918 m. lapkričio—1919 m. birželio mėn. laikotarpiu ..	109

Prieš buržuazinę istoriografiją

P. Staras. Lietuvos liaudies 1941—1944 metų antiliterinės kovos istorijos nacionalistinių koncepcijų kritika	127
--	-----

Recenzijos, apžvalgos, anotacijos

J. Dobrovolskas. R. Žepkaitė, Lietuva tarptautinės politikos labirintuose (1918—1922 m.)	141
J. Marcinkevičius. S. Vansevičius, Teisinis režimas Vilniaus krašte 1920—1939 metais	145
V. Milius. Л. А. Молчанова, Материальная культура белорусов	146
L. Mulevičius. Справочники по истории дореволюционной России. Библиография. Научное руководство (ред. и вступит. ст. П. Зайончковского)	149
F. Sliesorius. Историко-социологические исследования (на материалах славянских стран)	153

I. Lukšaitė. Marcelli Kosman, Reformacja i kontrreformacja w Wielkim Księstwie Litewskim w świetle propagandy wyznaniowej	155
O. Maksimaitienė. Stanisław Alexandrowicz, Rozwój kartografii Wielkiego Księstwa Litewskiego od XV do połowy XVIII wieku	157
I. Petruskiene. A. Sniežko, Materiały do historii prasy na Litwie w XVIII i XIX w.	159
M. Tamasiūnas. Piotr Łossowski, Kraje bałtyckie na drodze od demokracji parlamentarnej do dyktatury (1918—1934)	162
Bibliografia	
O. Adomoniene. Lietuvos TSR MA Istorijos instituto leidinių 1973 m. bibliografija	167
O. Adomoniene. Filosofijos, teises ir sociologijos skyrius prie Lietuvos TSR Ma istorijos instituto leidinių bibliografija	168
G. Erslavaitė. Lietuvos TSR MA Istorijos instituto Archyviniams dokumentams skelbti redakcijos leidinių ir jų recenzijų 1960—1973 metų bibliografija	170
Archyvų saugyklose	
R. Žepkaitė. Lenkijos Liaudies Respublikos archyvuose	175
Mokslinio gyvenimo kronika	
Koordinacinio darbo klausimai	
Lietuvos TSR istorijos probleminė mokslinė taryba	183
Disertacijos	
O. Adomoniene. Lietuvos TSR mokslininkai — istorijos mokslo daktarai	185
O. Adomoniene. 1973 m. apgintos istorijos mokslo kandidato laipsnio disertacijos	186
Disertacijų gynimo apžvalgos	
A. Tautavičius. Rimutė Rimantienė, Pirmynkščiai Lietuvos teritorijos gyventojai	189
P. Zostautaitė. Andrius Bendžius. Liaudies švietimas Tarybų Lietuvoje 1940—1970 m. (bendrojo lavinimo, specialioji vidurinė ir aukštoji mokykla)	190
N. Kuncytė. Konstantinas Surblys, Lietuvos Komunistų partijos veikla, formuojant ir vystant respublikos socialistinę darbininkų klasę (1940—1965 m.) ..	193
Konferencijos, pasitarimai, simpozjumai	
V. Urbaniavicius. Senieji lietuvių tikėjimai	196
A. T. RSDDP II suvažiavimo 70-ųjų metinių sukaktis	196
V. M. Konferencija RSDDP II suvažiavimo 70-mečiu pažymėti	197
Moksliniai ryšiai	
Ekspedicijos	
A. Tautavičius. Archeologinių paminklų tyrinėjimai 1973 metais	201
I. Butkevičius. Etnografinės ekspedicijos 1973 metais	204
In memoriam	
J. Jurginis. Dmitrijus Pochilevičius	209
Referatas (lietuvių, rusų, anglų, vokiečių kalbomis)	213
Turinys (lietuvių, rusų, anglų, vokiečių kalbomis)	217

СОДЕРЖАНИЕ

Статьи и сообщения

Р. Волкайт-Куликаускене. Энколпцион из городища Майшягала (с резюме на русском языке)	5
З. Кяупа. Выборы войта в магистрате г. Каунаса (XVI—XVIII вв.) (с резюме на русском языке)	13
Э. Городецкас. Тяжбы о земле между великокняжескими крестьянами и шляхтой во время проведения волочной реформы (с резюме на русском языке)	19
В. Меркис. Российской Академия наук и литовская печать в 1865—1904 годах (с резюме на русском языке)	33
А. Даниляускас. Питание рабочих г. Каунаса в 1940—1970 годах (по материалам этнографических исследований) (с резюме на русском языке)	49
С. Егелявичюс. Преобразование архивов в Советской Литве в 1940—1941 годах (с резюме на русском языке)	61
К. Сурбликис. Закономерности строительства социализма и специфика их проявления в Советской Литве (с резюме на русском языке)	73
Н. Кастанаускайте. Подъем образовательного уровня сельского населения Литовской ССР в условиях развитого социалистического общества (1959—1970 гг.) (с резюме на русском языке)	91

Публикации

И. Петраускене. К вопросу об основании кафедр медицины и права в Вильнюсской академии в начале XVII века	101
Б. Вайткявичюс. Меморандум генерального уполномоченного Германии в Литве о политической работе в период с октября 1918 по июнь 1919 года	109

Против буржуазной историографии

П. Штарас. Критика националистических концепций по вопросу истории антигитлеровской борьбы литовского народа в 1941—1944 годах	127
--	-----

Рецензии, обзоры, аннотации

Библиография

В хранилищах архивов

Р. Жепкайт. В архивах Польской Народной Республики	175
--	-----

Хроника научной жизни

In memoriam

Реферат (на литовском, русском, английском, немецком языках)	213
Содержание (на литовском, русском, английском, немецком языках)	217

CONTENTS

Articles and Reports

R. Volkaitė-Kulikauskienė. Enclopion from the Castle-hill of Maišiagala (with Summary in Russian)	5
Z. Kiaupa. The Election of Overseer in the Magistracy of Kaunas in the 16th— 18th cent. (with Summary in Russian)	13
E. Gorodeckas. State Arguments between Peasants of the Grand Duke and Gentry for Lands, Carrying Out the Land Reforms (with Summary in Russian)	19
V. Merkys. The Academy of Sciences of Russia and the Lithuanian Press (1865—1904) (with Summary in Russian)	33
A. Daniliauskas. The Diet of the Workers of Kaunas in 1940—1970 (an ethnographic analysis) (with Summary in Russian)	49
S. Jęgelevičius. Reorganization of Archives in Soviet Lithuania in 1940— 1941 (with Summary in Russian)	61
K. Surblys. The Laws of Construction of Socialism and the Manifestation of their Specific Character in Soviet Lithuania (with Summary in Russian) ..	73
N. Kastanauskaitė. The Education of the Country-people of the Lithuanian SSR under the Conditions of the Developed Socialist Society (with Summary in Russian)	91

Publications

I. Petrauskienė. On the Question of the Establishment of the Departments of Medicine and of Law at the Academy of Vilnius in the Early 17th cent.	101
B. Vaitkevičius. The Memorandum of the German General Confidential Agent in Lithuania about the Political Work during the Period between November 1918 and June 1919	104

Against the Bourgeois Historiography

P. Staras. The Criticism of Nationalistic Conception on the Question of the anti-Nazi Struggle of the Lithuanian Nation in 1941—1944	127
---	-----

Reviews, Surveys, Annotations

Bibliography

In Archive Depositories

R. Zepkaitė. Lithuanian Material in Polish Archives	175
---	-----

Chronicle of Scientific Life

In memoriam

Abstract (in Lithuanian, Russian, English and German)	213
Contents (in Lithuanian, Russian, English and German)	217

INHALT

Artikel und Berichte

R. Volkienė - Kulikauskienė. Enkolpion aus dem Burghügel Maišiagala (Zusammenfassung in russischer Sprache)	5
Z. Kiaupa. Zur Entstehung der Wahlkreise des Vogts im Magistrat Kaunas im 16./18. Jahrhundert (Zusammenfassung in russischer Sprache)	13
E. Gorodeckas. Rechtsstreit der Bauern des Großfürsten und des Adels um den Boden während der Bodenreform im 16. Jahrhundert (Zusammen- fassung in russischer Sprache)	19
V. Merkys. Russische Akademie der Wissenschaften und der litauische Druck 1865—1904 (Zusammenfassung in russischer Sprache)	33
A. Daniliauskas. Ernährung der Arbeiter der Stadt Kaunas in den Jahren 1940—1970 (Material ethnographischen Untersuchungen) (Zusammenfassung in russischer Sprache)	49
S. Jegelyvičius. Umgestaltung der Archive in Sowjetlitauen 1940—1941 (Zusammenfassung in russischer Sprache)	61
K. Surblys. Gesetzmäßigkeiten des Aufbaus des Sozialismus und ihre Eigenhei- ten in Sowjetlitauen (Zusammenfassung in russischer Sprache)	73
N. Kastanaskaitė. Aufstieg der Ausbildung der Landbevölkerung der Litau- ischen SSR unter den Bedingungen der entwickelten sozialistischen Gesell- schaft 1959—1970 (Zusammenfassung in russischer Sprache)	91

Publikationen

I. Petrauskienė. Gründung der Lehrstühle für Medizin und Rechtswissen- schaften an der Akademie Vilnius am Anfang des 17. Jahrhunderts	101
B. Vaitkevičius. Denkschrift des deutschen Generalbeauftragten für Litauen über politische Arbeit November 1918 bis Juni 1919	104

Gegen die bürgerliche Geschichtsschreibung

P. Štaras. Bewertung der nationalen Konzeption des Kampfes des litau- ischen Volkes gegen den Hitlerfaschismus 1941—1944	127
---	-----

Rezensionen. Übersichten. Annotationen

Bibliographie

Archivaufbewahrungen

R. Zepkaitė. In Archiven der VR Polen	175
---	-----

Chronik des wissenschaftlichen Lebens

In memoriam

Referat (in litauischer, russischer, englischer, deutscher Sprache)	213
Inhalt (in litauischer, russischer, englischer, deutscher Sprache)	217